

PER LA REGULACIÓ DE LES EMPRESES MLM I EN CONTRA DE LES ESTAFES PIRAMIDALS

Comitè Executiu - 19 de juny de 2021

La Directiva de Pràctiques Comercials Deslleials Europea defineix una estafa piramidal com a "*estafa promocional en què el consumidor té en compte l'oportunitat de rebre una compensació que deriva principalment de la introducció d'altres consumidors en l'estafa en comptes de la pròpia venda o consum de productes*".

La Directiva en qüestió prohibeix de forma estricta l'inici, execució o promoció d'estafes piramidals, considerades una pràctica comercial deslleial. La proliferació de diverses formes d'aquest tipus d'estafes, adoptant diferents formes i actuant principalment de forma online, dificulta cada cop més la identificació de forma immediata; tal i com succeeix amb les empreses de Màrqueting Multinivell (*MultiLevel Marketing*, MLMs), també conegudes com a empreses de Màrqueting en Xarxa (*Network Marketing*, NM), actives a Europa i a altres parts del món.

Les empreses de Màrqueting Multinivell formen part de la família d'empreses de venda directe. El MLM en si és una estratègia que utilitzen aquest tipus d'empreses per encoratjar als seus distribuïdors existents a reclutar-ne de nous. Els ingressos dels distribuïdors doncs, provenen del marge de ventes realitzades pel propi individu a tercers o consumidors, i també d'un percentatge de les vendes realitzades pels distribuïdors reclutats.

Els participants en el Màrqueting Multinivell es troben incentivats a reclutar a altres persones en la cadena de distribució de la companyia com a socis de vendes per tal que puguin esdevenir distribuïdors i incrementar així el seu propi benefici, un procediment que escau a la definició d'estafa piramidal.

L'agreujant d'aquesta situació el trobem quan aquestes empreses duen a terme pràctiques que accentuen el pes dels ingressos de la xarxa per nivells, respecte els ingressos legítims per la venda de productes. Hi ha casos en què o bé la compra té una obligada quantitat mínima de productes per part de distribuïdors o bé directament no hi ha cap venda de producte físic, sinó de prestació de serveis. En aquests casos, els distribuïdors esdevenen també consumidors i, per tant, el *core business* de l'empresa és la distribució de comissions de l'estructura piramidal de consumidors.

Aquestes pràctiques comercials afecten especialment al col·lectiu jove i a les rentes baixes, degut a que es prometen grans resultats financers sense necessitat de fer una inversió prèvia. Arrel de la pandèmia de la Covid-19 i de l'ús de les xarxes socials per publicitat, el nombre de joves que s'han trobat atrapats en aquestes estafes ha augmentat considerablement, pensant que es tracta de pràctiques legítimes d'emprenedoria.

A més, moltes de les companyies que encaixen en aquesta descripció són registrades a paradisos fiscals i, per tant, no paguen impostos en els països en els quals operen (en alguns casos, operen en un pla multinacional).

Entenent que aquestes pràctiques segueixen esquemes fraudulents i danyen oportunitats comercials generadores de valor, i que suposen una amenaça pels consumidors i participants més joves, cal que siguin perseguides i tipificades per tal d'evitar el perjudicis que provoquen.

Per tot l'anteriorment exposat, el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya ens comprometem a:

- Oposar-nos a les males praxis de les empreses que operen amb MLM de forma fraudulenta i considerar aquestes pràctiques una amenaça per el desenvolupament vital, la llibertat i el progrés de les persones joves de Catalunya.
- Incidir en la prevenció i conscienciació d'aquestes pràctiques fraudulentes entre els i les joves de Catalunya a través de campanyes d'informació i suport.
- Treballar i sumar esforços amb agents socials i polítics per combatre aquestes pràctiques fraudulentes i perjudicials pel jovent català.

Per tot això, des del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya instem:

- Al govern de la Generalitat de Catalunya a elaborar una legislació clara que reguli les pràctiques de venda directe i que sigui concreta amb la penalització de les estafes piramidals i altres tipus de pràctiques fraudulentes incloses en el màrqueting multinivell.

- Prohibint totes aquelles empreses de màrqueting multinivell que el seu producte o venda estigui basat en la prestació de serveis.
  - Prohibint les empreses de Màrqueting Multinivell que obliguin als seus distribuïdors a comprar un mínim concret de producte.
  - Prohibint la publicitat deslleial utilitzada per aquestes empreses, com és la falsa promesa de recaptació d'ingressos.
  - Prohibint la participació de menors en aquestes estructures de distribució.
  - Prohibint la "*tokenització*" del procés de compensació econòmica als distribuïdors dels productes.
  - Prohibint les empreses MLM centrades en l'àmbit de la salut i la nutrició en les quals els participants no tenen formació ni coneixement en la matèria.
- Al govern de la Generalitat de Catalunya a elaborar una campanya dirigida al col·lectiu jove, explicant com funcionen, com identificar-les i els riscos d'aquest tipus de pràctiques comercials.
  - Al govern de la Generalitat de Catalunya perquè posi a disposició de la ciutadania un portal per denunciar i atenció per casos d'estafes piramidals d'aquesta tipologia.
  - Al govern de la Generalitat de Catalunya a crear un registre de totes aquelles empreses que facin ús del MLM, i a impulsar inspeccions periòdiques de les seves pràctiques per tal d'evitar el frau.

Resolució presentada per la Joventut Nacionalista de Catalunya (JNC)